

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat żuromiński

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczyk – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczyk – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz- członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

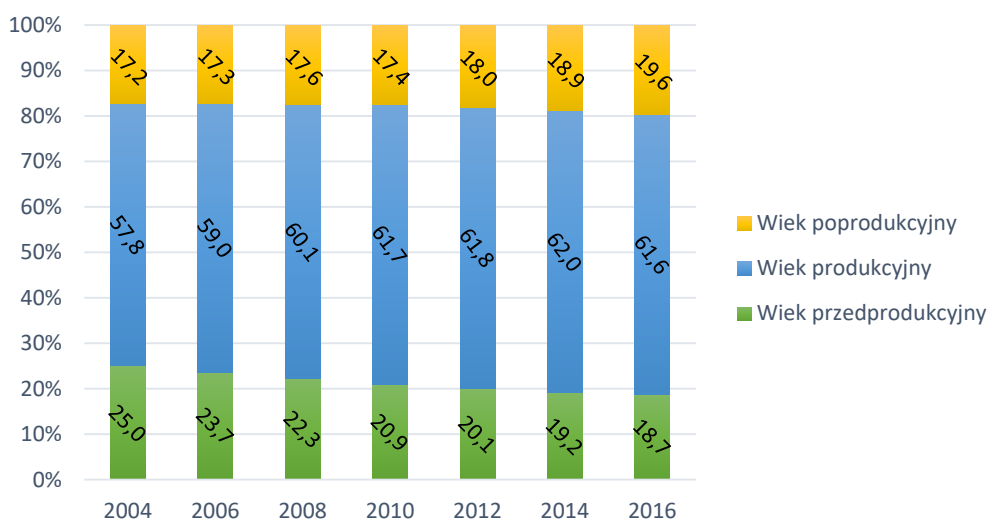
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat żuromiński rozciąga się na powierzchni ok. 807 km², a w jego skład wchodzi łącznie sześć gmin (dwie miejsko-wiejskie oraz cztery gminy wiejskie), odpowiednio: Biezuń (gmina miejsko-wiejska), Żuromin (gmina miejsko-wiejska), Kluczbork-Osada (gmina wiejska), Lubowidz (gmina wiejska), Lutocin (gmina wiejska), Siemiątkowo (gmina wiejska).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 39586 mieszkańców, z czego 19534 stanowią mężczyźni a 20052 kobiety. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia (49 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu żuromińskiego. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -56.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu żuromińskiego (2016)

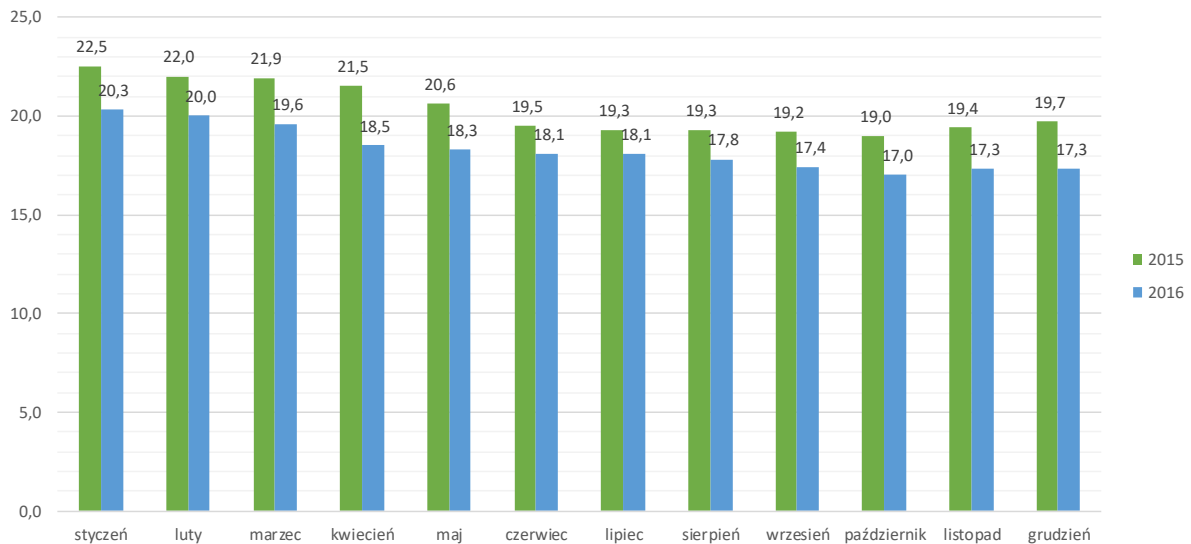
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że około 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 19% w wieku przedprodukcyjnym, a 20% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2016 zarejestrowano 292 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 488 wymeldowań.

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r

W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu żuromińskiego -196². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie żuromińskim wyniosło natomiast 5.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie żuromińskim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 108 osób. Jest to wskaźnik mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 59% stanowią kobiety, zaś 41% mężczyźni. Powiat żuromiński charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (17,3%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego (7,0%). Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3232,13⁴.

Struktura ofert pracy objętych analizą

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 143 ogłoszenia (103 ogłoszenia z publikatorów i 40 ogłoszeń z PUP). 32,6% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie żuromińskim charakteryzowały się branże: Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z przetwórstwem przemysłowym, handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle, oraz budownictwo. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w obszarach związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, transportem i gospodarką magazynową oraz budownictwem.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=40]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=88]	Ogółem [%; N=128]
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5,0%	27,3%	20,3%
Sekcja F – Budownictwo	20,0%	20,5%	20,3%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	2,5%	26,1%	18,8%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	22,5%	10,2%	14,1%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	25,0%	4,5%	10,9%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10,0%	2,3%	4,7%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,5%	2,3%	2,3%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5,0%	1,1%	2,3%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=40]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=88]	Ogółem [%; N=128]
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5,0%	1,1%	2,3%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,0%	2,3%	1,6%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0%	2,3%	1,6%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,5%	0,0%	0,8%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie żuromińskim najczęściej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy wykonujący prace proste; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim pracownicy biurowi oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=40]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=103]	Ogółem [%; N=143]
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,5%	27,2%	23,1%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20,0%	20,4%	20,3%
pracownicy wykonujący prace proste	17,5%	18,4%	18,2%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5,0%	20,4%	16,1%
pracownicy biurowi	22,5%	2,9%	8,4%
pracownicy usług i sprzedawcy	10,0%	3,9%	5,6%
technicy i inny średni personel	10,0%	2,9%	4,9%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0%	3,9%	2,8%
specjaliści	2,5%	0,0%	0,7%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 7,0% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. Z tej puli 70,0% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 20% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 10% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Ogółem [%; N=10]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	70,0%
Doświadczenie w branży	20,0%
Nie wymagane	10,0%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 3,5% ogłoszeń, w tym tylko w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach. Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, 100% ofert zawierało zapis o konieczności posiadania stażu pracy. Średni wymagany staż pracy wyniósł 2,3 lata.

W 18,2% spośród zgromadzonych ogłoszeń pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia (55,0% ogłoszeń z PUP, 3,9% z publikatorów). Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały wykształcenia zasadniczego zawodowego. Pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim ogólnokształcącym byli poszukiwani przede wszystkim przez pracodawców rekrutujących za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy. W ogłoszeniach dotyczących publikatorów wyraźnie częściej niż w przypadku PUP można było odnaleźć wymogi dotyczące posiadania wykształcenia wyższego magisterskiego, oraz wykształcenia wyższego zawodowego.

Tabela 4. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Struktura ofert z PUP [%; N=22]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=4]	Ogółem [%; N=26]
zasadnicze zawodowe	40,9%	0,0%	34,6%
średnie ogólnokształcące	31,8%	25,0%	30,8%
ukończona szkoła podstawowa	18,2%	0,0%	15,4%
wyższe magisterskie	9,1%	50,0%	15,4%

Wymagane wykształcenie	Struktura ofert z PUP [%; N=22]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=4]	Ogółem [%; N=26]
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	0,0%	25,0%	3,8%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku jednego ogłoszenia o wolnych miejscach pracy, jedynie w ogłoszeniu zamieszczonym w publikatorze. Od kandydata do pracy oczekiwano znajomości języka angielskiego.

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 15,4% ogłoszeń zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy. Informacje nt. prawa jazdy zamieszczona została wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się prawo jazdy kategorii B i B1 oraz kategorii B+E, C+E lub D+E.

Tabela 5. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagana kategoria prawa jazdy	Ogółem [%; N=22]
Prawo jazdy kategorii B, B1	50,0%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	45,5%
Prawo jazdy kategorii T	4,5%

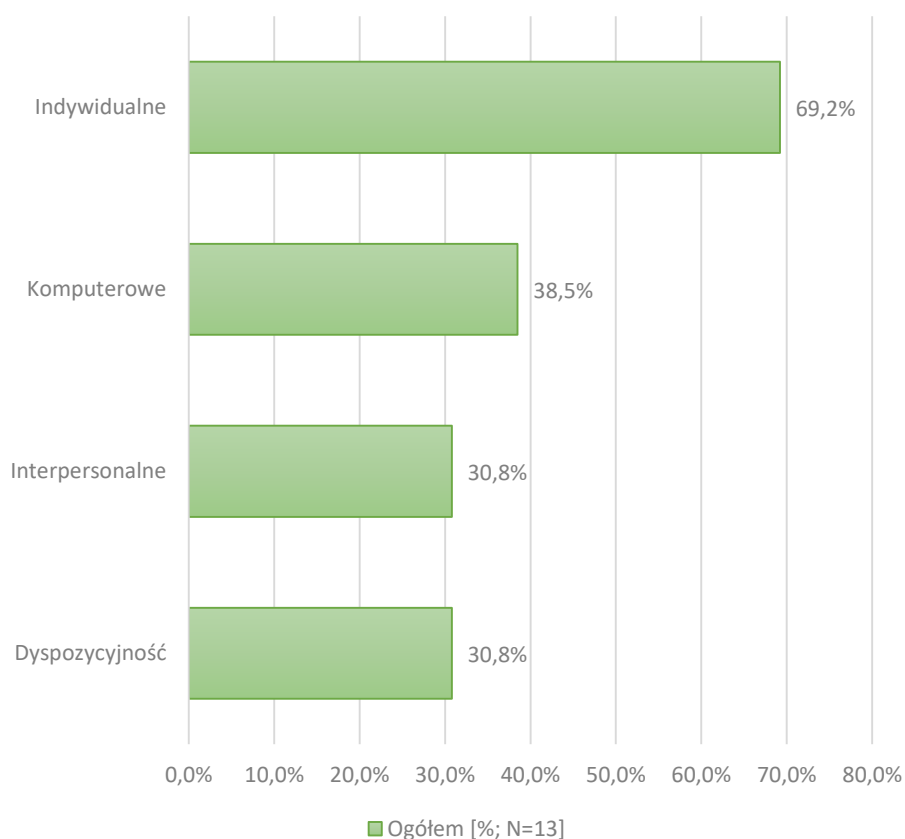
Wyłącznie w jednym ogłoszeniu pochodzącym z publikatorów (0,7% ogłoszeń) pojawiła się informacja na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie żuromińskim wymagano kwalifikacji do obsługi maszyn/urządzeń i elektrycznych.

Zapotrzebowanie na kompetencje

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie żuromińskim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 9,1% ogłoszeń, w tym tylko w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach. Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Kompetencje ogółem najczęściej wskazywane w ogłoszeniach to dyspozycyjność czasowa, komunikatywność, dokładność, staranność, skrupulatność oraz zaangażowanie.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

Wymóg dyspozycyjności kandydata pojawił się jedynie w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach, za to w żadnym ogłoszeniu z PUP. Pogłębiona analiza ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy.

Tabela 6. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Odsetek ofert [%; N=4]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	75,0%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	25,0%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 49,7% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia (97,5% ogłoszeń z PUP i 31,1% z publikatorów). 93% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Należy zaznaczyć, iż w przypadku publikatorów dominowały oferty bez sprecyzowania rodzaju umowy o pracę, natomiast w ogłoszeniach pochodzących z powiatowego urzędu pracy przeważały umowy o pracę na czas określony. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 5,6% przypadków.

Tabela 7. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=39]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=32]	Ogółem [%; N=71]
umowa o pracę na czas określony	84,6%	12,5%	52,1%
umowa o pracę bez określenia rodzaju	2,6%	81,2%	38,0%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	5,1%	6,2%	5,6%
umowa o pracę na okres próbny	5,1%	0,0%	2,8%
umowa na zastępstwo	2,6%	0,0%	1,4%

Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 9,1% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 46,2% zgromadzonych ofert (92,5% ogłoszeń z PUP i 28,1% ogłoszeń z publikatorów). Ogłoszenia pochodzące z powiatowych urzędów pracy nieco częściej niż ogłoszenia z publikatorów dotyczyły pracy na część etatu.

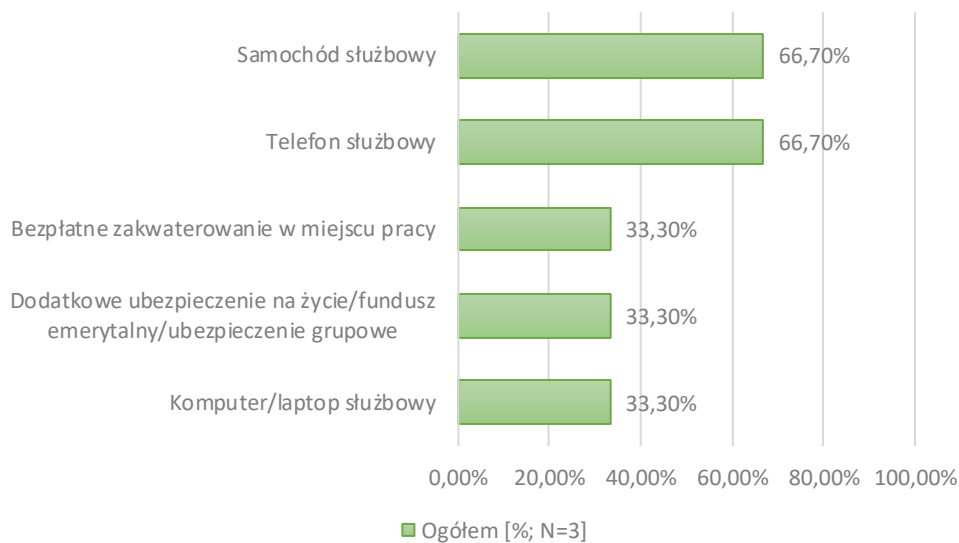
Tabela 9. Proponowany wymiar zatrudnienia

Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=37]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=29]	Ogółem [%; N=66]
Pełen etat	86,5%	96,6%	90,9%
Część etatu	13,5%	3,4%	9,1%

W treści 29,4% ogłoszeń odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia (2,9% ogłoszeń z publikatorów i 97,5% ogłoszeń z PUP). Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie żuromińskim wyniosła ona 2032,26 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 2,1% zgromadzonych ogłoszeń (tylko w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów) pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: telefon służbowy; samochód służbowy; komputer/laptop służbowy; dodatkowe ubezpieczenie na życie/fundusz emerytalny/ubezpieczenie grupowe.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregionów ciechanowski wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 10. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	Pracownicy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy